

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Маріупольського
державного університету
24.06.2017 № 249
протокол Вченої ради МДУ
21.06.2017 №15

ПОЛОЖЕННЯ ПРО ДОКТОРАНТУРУ МАРІУПОЛЬСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про докторантуру Маріупольського державного університету (далі – Положення) розроблене на підставі Закону України «Про вищу освіту», Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах), затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 23.03.2016 № 261, Статуту Маріупольського державного університету, локальних нормативних актів Маріупольського державного університету (далі – МДУ).

1.2. Доктор наук – це другий науковий ступінь, що здобувається особою на науковому рівні вищої освіти на основі ступеня доктора філософії і передбачає набуття найвищих компетентностей у галузі розроблення і впровадження методології дослідницької роботи, проведення оригінальних досліджень, отримання наукових результатів, які забезпечують розв'язання важливої теоретичної або прикладної проблеми, мають загальнонаціональне або світове значення та опубліковані в наукових виданнях.

1.3. На науковому рівні вищої освіти підготовка докторів наук здійснюється без отримання ліцензії.

1.4. Докторантура відкривається за рішенням Вченої ради МДУ, що затверджується наказом ректора, за умов наявності трьох штатних працівників — докторів наук з відповідної або суміжної спеціальності. Наявність підстав для відкриття докторантури перевіряється державним замовником під час проведення конкурсу на розміщення державного замовлення.

1.5. Державне замовлення на підготовку здобувача вищої освіти ступеня доктора наук в докторантурі за спеціальностями розподіляється на конкурсній основі між вищими навчальними закладами та науковими установами, у яких діють спеціалізовані вчені ради з відповідних спеціальностей.

Інформація про розподіл державного замовлення оприлюднюється на офіційному веб-сайті МДУ у разі отримання державного замовлення на підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора наук в докторантурі МДУ.

1.6. Науково-методичне забезпечення та організацію діяльності докторантури здійснює Вчена рада МДУ.

1.7. Для координації діяльності структурних підрозділів, які здійснюють підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора наук, може створюватися відділ докторантури.

Організація та управління підготовкою здобувачів вищої освіти ступеня доктора наук покладається на відповідну кафедру та відділ аспірантури МДУ.

1.8. Особа, яка раніше навчалася в докторантурі за державним замовленням і не захистилася або була відрахована з неї достроково, має право на повторний вступ до

докторантури за державним замовленням лише за умови відшкодування коштів, витрачених на її підготовку, у визначеному Кабінетом Міністрів України порядку.

2. ПІДГОТОВКА ДОКТОРАНТІВ В ДОКТОРАНТУРІ МДУ

2.1. Підготовка здобувачів ступеня доктора наук (докторантів) здійснюється:

- в докторантурі МДУ за очною (денною) формою навчання;
- шляхом самостійної підготовки їх наукових досягнень до захисту.

2.2. Підготовка докторантів в докторантурі здійснюється:

- за рахунок коштів державного бюджету (за державним замовленням);
- за рахунок коштів юридичних чи фізичних осіб (на умовах контракту, зокрема за кошти грантів, які отримав вищий навчальний заклад на проведення наукових досліджень, за якими передбачається підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора наук).

2.3. До докторантури приймаються особи, які мають ступінь доктора філософії, наукові здобутки та опубліковані праці з обраної спеціальності (зокрема публікації в міжнародних реферованих журналах, індексованих в наукометричних базах, згідно з вимогами до рівня наукової кваліфікації осіб, які здобувають наукові ступені) і які мають наукові результати, що потребують завершення або оформлення у вигляді дисертації, монографії чи наукової доповіді за сукупністю статей.

2.4. Порядок та умови вступу до докторантури МДУ окремо прописані у відповідному розділі Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора наук у Маріупольському державному університеті та Правилах прийому до докторантури у Маріупольському державному університеті.

2.5. Для врегулювання відносин між докторантом та МДУ укладається договір, форма якого затверджена Положенням про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора наук у Маріупольському державному університеті.

2.6. Нормативний строк підготовки доктора наук в докторантурі МДУ становить два роки.

2.7. Підготовка в докторантурі МДУ передбачає виконання докторантом відповідної наукової програми МДУ за певною спеціальністю та проведення власного наукового дослідження. Невід'ємною складовою наукової програми є підготовка та публікація наукових статей.

2.8. Докторанти проводять наукові дослідження згідно з Індивідуальним планом наукової роботи, в якому визначаються зміст, строки виконання та обсяг наукових робіт, а також запланований строк захисту дисертації протягом строку підготовки в докторантурі.

Індивідуальний план наукової роботи погоджується докторантом з його науковим консультантом та затверджується Вченою радою МДУ протягом двох місяців з дня зарахування докторанта до докторантури. Індивідуальний план наукової роботи є обов'язковим до виконання здобувачем ступеня доктора наук і використовується для оцінювання успішності запланованої наукової роботи.

Порушення строків виконання Індивідуального плану наукової роботи без поважних причин, передбачених законодавством, може бути підставою для ухвалення Вченою радою МДУ рішення про відрахування докторанта.

2.9. Протягом строку перебування в докторантурі докторант зобов'язаний захистити результати своїх наукових досягнень у вигляді дисертації, або опублікованої монографії, або наукової доповіді за сукупністю статей, опублікованих у вітчизняних і міжнародних рецензованих фахових виданнях, перелік яких затверджується МОН, у спеціалізованій вченій раді.

2.10. Докторант у дисертації (монографії, сукупності наукових робіт) повинен представити узагальнення самостійних досліджень стосовно актуальної наукової проблеми (групи проблем) у межах однієї або кількох галузей знань, результати яких забезпечують

розв'язання важливої теоретичної або прикладної проблеми, мають загальнонаціональне або світове значення, є достовірними та пройшли широку апробацію.

3. ПРАВА ТА ОBOB'ЯЗКИ ДОКТОРАНТІВ

3.1. Докторанти користуються правами і зобов'язані виконувати всі обов'язки здобувачів вищої освіти, визначеними Законом України «Про вищу освіту». Права та обов'язки докторантів окремо зазначені у розділі 3 Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора наук у Маріупольському державному університеті.

3.2. Покладення на докторанта обов'язків, не пов'язаних з виконанням відповідної наукової програми та підготовкою дисертації (монографії, статей), забороняється.

3.3. Докторанти мають право брати участь у конкурсах на отримання грантової підтримки наукових досліджень та стипендій, заснованих на честь видатних діячів науки, освіти, культури, громадських діячів, а також заснованих Президентом України, Кабінетом Міністрів України, державними чи недержавними органами, підприємствами, установами чи організаціями.

4. АТЕСТАЦІЯ ДОКТОРАНТІВ

4.1. Атестація докторантів здійснюється постійно діючою спеціалізованою вченою радою вищого навчального закладу чи наукової установи, акредитованою Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти, на підставі публічного захисту наукових досягнень у вигляді дисертації або опублікованої монографії, або сукупності статей, опублікованих у вітчизняних та/або міжнародних рецензованих фахових виданнях, перелік яких затверджується центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки.

4.2. Дисертації (або наукові доповіді у разі захисту наукових досягнень, опублікованих у вигляді монографії або сукупності статей, опублікованих у вітчизняних та/або міжнародних рецензованих фахових виданнях) докторантів, а також відгуки опонентів оприлюднюються на офіційному веб-сайті МДУ відповідно до законодавства.

4.3. Виявлення в поданій до захисту дисертації (науковій доповіді) академічного плагіату є підставою для відмови у присудженні відповідного наукового ступеня.

Виявлення академічного плагіату у захищеній дисертації (науковій доповіді) є підставою для скасування рішення спеціалізованої вченої ради про присудження наукового ступеня та видачу відповідного диплома. Якщо дисертація (наукова доповідь), в якій виявлено академічний плагіат, була захищена у постійно діючій спеціалізованій вченій раді, науковий консультант, офіційні опоненти, які надали позитивні висновки про наукову роботу, та голова відповідної спеціалізованої вченої ради позбавляються права брати участь у роботі спеціалізованих вчених рад строком на два роки, а вищий навчальний заклад позбавляється акредитації відповідної постійно діючої спеціалізованої вченої ради та права створювати разові спеціалізовані вчені ради строком на один рік. Якщо дисертація (наукова доповідь), в якій виявлено академічний плагіат, була захищена у разовій спеціалізованій вченій раді, науковий керівник, члени цієї ради та офіційні опоненти, які надали позитивні висновки про наукову роботу, позбавляються права брати участь у роботі спеціалізованих вчених рад строком на два роки, а вищий навчальний заклад (наукова установа) позбавляється права створювати разові спеціалізовані вчені ради строком на один рік.

Скасування рішення спеціалізованої вченої ради про присудження наукового ступеня у разі виявлення академічного плагіату здійснюється Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти за поданням Комітету з питань етики у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України, та може бути оскаржене відповідно до законодавства.

4.4. Докторанту, який успішно виконав відповідну наукову програму та пройшов атестацію, видається документ про науковий ступінь (диплом доктора наук), у якому

зазначаються назва вищого навчального закладу, в якому здійснювалася підготовка, назва вищого навчального закладу (наукової установи), у спеціалізованій вченій раді якого (якої) захищено наукові досягнення, а також назва кваліфікації, що складається з інформації про здобутий особою науковий ступінь, галузь знань та/або спеціальність.

У разі якщо дисертаційне дослідження виконано в суміжних галузях знань, ступінь доктора наук присуджується у провідній галузі із зазначенням міжгалузевого характеру роботи.

4.5. Докторант, який захистився до закінчення строку підготовки в докторантурі, має право за власним вибором:

- отримати одноразову виплату в сумі залишку стипендії, передбаченої у бюджеті університету на відповідний календарний рік, та за власною заявою бути відрахованим з докторантури;

- отримати за власною заявою оплачувану академічну відпустку на строк, що залишився до завершення нормативного строку підготовки в докторантурі.

5. ЗАКЛЮЧНІ ПОЛОЖЕННЯ

5.1. Положення, зміни та доповнення до нього розглядаються на засіданні Вченої ради МДУ та затверджуються наказом ректора МДУ.

Перший проректор

О.В. Булатова